

Lukemisia Lapsille.

N:o 3.

Wuonna 1860.

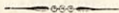

Uskollinen Palwelia

ja

Koulu-Kumppanit

Suomennoksia.

Kuopiossa,

painettu P. Aschanin ja kump. kirjapainosssa, 1860.

Painoluwan antanut:

M. J. Lindfors.

Urkollinen Palvelia.

Eräs Saksalainen mies J. Warmholz on yhdestä palveliastansa kirjoittanut seuraavan kertomuksen:

Yhtenä iltana, 25 vuotta takaperin, tuli seurakuntamme kirkkoherra huoneeseeni ja heitti itsensä minua vastapäätä istumaan nojaus-tuoliin, niin kuin olisi hän ollut kowin wäsyksissä. Mutta tarkemmin häntä katsellessani huomaituin, ettei hän wäsymyksestä istunut niin ääneti, waan surusta ja murheesta. Minä kysyin häneltä, mikä häntä waiwasi.

Tämä wastasi: "joku asia, jossa te taidatte minua auttaa, jos tahdotte."

Minä kysyin häneltä toistamiseen tätä asiaa. "Te tunnette Sneiderin lesken pojan," wastasi hän. "Seitsemän vuotta takaperin kuoli tämän lesken mies. Poika Gottfrido on nyt seitsemäntoista vuoden wanha, ja hän rientää

lawaata tietä kadotukseen. Viimeis=talwena joutui hän sala=fuljettajain *) pariin, enkä tiedä, kuinka hän pääsi pakoön, kuin heitä tänä kesänä saatiin kiini. Joka sunnuntai on hän krouwisja korttia lyömässä, ja minä pelkään hänen arki=oina näpistelevän. Kylän läpitse tänä iltana käydessäni näin hänen pipu=pallon heitto=pai=lassa makaawan niin juowuksissa, ettei hän taitanut käydä eikä puhua. Miti=raukka istui itkein hänen wieresensä, ja khyneleensä pu=toiliwat pojan kaswoille, itsensä kumartaessaan hänen ylitensä. Mutta ehkä hän pudisti häntä, koettaen saada häntä jaloille, niin ei tämä juop=po=parka ensinkään tietänyt äitinsä siellä olosta. Huomatesäni, etten siellä taitanut mitään hywää toimittaa, tulin pois; waan tiellä tuntui sydämmesäni, niinkuin olisi Herra alati minulle sanonut: „Älä mene tänä iltana lewolle, ennen kuin olet tuolle onnettomalle pojalle toimit=tanut siaa rehellisten ja kristillisten ihmisten

---

*) Sala=fuljettajiksi kutsutaan sellaisia ihmisiä, jotka sa laisesti ja määrättyitä tullu=rahoja maksamata rajan ylitse fuljettawat kaifellaisista kalua yhdestä waltakunnasta toiseen.

luonna; sillä äitiänsä ei hän tottele eikä huoli hänen neiuoistansa; ja minä olen nyt tullut teidän tyköne, Warmholz, pyytämään teitä Kristuksen tähden ottamaan tätä poikaa palvelukseenne. Ottakaa häntä hewosianne hoitamaan taikka pelto=työhön, eli mihinkä hyvänsä hän waan sopii. Jos ette sitä tee, niin minä menen toisten maanwiljeliäin tykö, siksi kuin tapaan jonkun, joka suostuu hänen ottamaan. Ja jos ette luule hänen taitawan tehdä niin paljo hyötyä, kuin hänen ruokaansa ja waatteisiinsa tarwitaan, niin tahdon maksaa teille, mitä puuttuu."

Näin puhuessansa katsahi kirkkoherra minun niin surullisesti ja rukoilewaisesti, etten taitanut kieltää, waan wastasin: „Ette tarwitse mennä muiden tykö tälle nuorukaiselle paikkaa hakemaan. Minun olisi aina mieleni paha, jos sulkisin sydämmeni teidän pyhynöltänne."

Weljeni Wilhelmi eli silloin wielä. Hän oli waimoni ja sisareni kanssa tässä tilaisuudessa saapuwilla. Wilhelmi, joka koko elin aikansa oli nöyrä minua auttamaan jokaisessa toimitus=

nessa, meni kohta yhden työmiehen kanssa nurkasta, joko selwänä taikka juowuksissa, jotta tahdollansa taikka myös wasten tahtoansa, talooni tuomaan, ja minä pyysin Wilhelmiä käskemään myös pojan äitiä tänne.

Sillä ajalla istui kirkkoherra minun tyköni ja minä lähetin kylä-oikeuteen saadakseni luvun täyttää aikomustani, johon myös kohta suostuttiin, koska selitin asian laadun. Oikeuden-jäsenistä tuli minun luokseni.

Kohta senjälkeen tulivat Wilhelmi ja työmies takasin kantaen Gottfridoa, ja wanha äiti tuli käyden heidän peränsä. Gottfridon pässi rippui alaspäin ja hän oli niin juowuksissa ettei puhumisesta hänen kansansa olisi ollut mitään hyötyä. Oikeuden-jäsen kääntyi äitiä kohten, sanoen: „Herra Warmholz tahtoo ottaa poikanne talli-trengiksi. Ei hän tänä iltana tule kotio teidän tyköne, waan alkaa palwelukseensa täällä, jos nyt kohta suostutte siihen.“ Leski parka ei taitanut puhua sanaakaan wastaukseksi, waan tarttui kaikkien käsiin, ja puhje

ten kyyneleihin peitti kasvojansa ja meni ti-
rnosti pois.

Tällä lailla joutui Gottfrido palvelukseeni.
Tulevana aamuna annettiin hänelle uudet hy-
vät vaatteet, Wilhelmi antoi hänelle pyhä=waat-
teet, että hän siististi puetettuna taitaisi mennä
kirkkoon; ja minä annoin hänelle työ=vaatteet.
Kirkkoherra tuli tiedustamaan, kuinka hänen
laitansa oli, ja koska hän nyt jo oli selwällä
päällä, sanoi hän muutamán sanan hänelle ma-
naukseksi, käskien häntä synti=juoksunsa hylkää-
mään, koska hänellä nyt oli niin hyvä tilaisuus
tulla pelastetuksi. Hän kehotti häntä myös
ahferuuteen, työhön ja oppimiseen y. m.

Gottfrido itki katkerasti ja näkyi tuskin tie-
tävän, missä hän oli, eli kuinka hän oli tullut
tänne. Waan me tiedämme, että monet murhe-
kyyneleet taitawat wuotaa, ehkei mikään sydäm-
men muutos seuraa niitä; sillä vielä senkin
jälkeen oli Gottfridon sydän täynnä rakkautta
pahunteen. Kolmen wuon paikoilla käytti hän
itsensä jossikin hywin; waan jota tutumaksi
hän tuli meidän kanssamme ja tottui nuteen

oloonsa, sitä enemmän tulivat wanhat pahat tapansa uudestaan näkyviin.

Ensimmäisenä talvena, jona Gottfrido oli meidän tykönämme, koetti Wilhelmi opettaa hänelle kaikkea, joka taisi olla hänelle sekä hyödyllistä että tarpeellista ja waiwasi itseänsä sillä kowin paljo, ehkä hän itse kiwulloisuutensa tähden olisi tarwinnut lepoa. Naamattu sanoo: "kärsiwällisyys on teille tarpeellinen;" ja weljellä oli tosin kärsiwällisyyttä, waan ei minulla. Mutta, ehkä hän Gottfridolle osotti erinomaisen rakkauden ja kärsiwällisyyden, taisi tämä poika kuitenkin puhjeta julmiin, riivoihin ja pistelewäisiin sanoihin Wilhelmiä vastaan, sillä hän tiesi, ettei tämä taitanut eikä tahtonut sentähden häntä kurittaa.

Kerran, kuin yksiwakainen weljeni juuri e ruwennut toiwomaan Gottfridon jo joutuneen parempiin ajatuksiin, ja mielestänsä jo huomait hänen sydämmessänsä jonkun koiton totuudensalpeudesta, kysyi hän häneltä: "Gottfrido, mikä laulu on sinulle rakkain?" Gottfrido vastasi ymseällä ja tuimalla katsannolla:

"Mitä istuu kotona ja kehrää willojansa,
Koska krouwin isäntä mull' antaa wiinojansa.

Mitä winkuu, walittaa nyt kotoo lähteespäni,
Pyyttää estää minua ja juoksee peräspäni.

Mitäs minä tuosta huolin, tuo mun wiinan
tänne.

Minä pullon pulistan ja elän niinkuin
ennen."

Gottfridon tätä laulua hyrheessä tulin juuri
owelle ja kysyin: "Mitäs tällä laululla aiwot
minun huoneessani?" sillä minä tiesin hywin,
että poika sillä tahtoi tehdä hiljaiselle weljelleni
kiusaa. Wilhelmi wastasi murheella, Gottfridon
sanoneen tämän olewan hänen parhaan laulunsa.
Miaa sen enemmän kysymätä, sieppasin minä
pojalle pari korpapuustia. Hän oli tullut näi-
nä neljänä viimeisenä wiikkona aina pahemmaksi
ja ansaitsi totisesti tämän kirituksen, jonka mi-
nä nyt tästä syystä ojennukseksi hänelle
annoin. Siihen aikaan oli minulla kumminkin
se ajatus, että ihmisiä löytyy, joita pitää pel-
wolla hallittaman. Seuratiesi juuri tämä ko-

wuus sai Wilhelmin lempeyden rinnalla sen suuremman voiman.

Sen kesän käytti Gottfrido itsensä joksikin siivostin, sillä hän pelkäsi minua, ehkä hän silloinkin oli valmis entisiin kuriinsa, kuin hän waan pääsi näkywistäni. Syksyllä tapahtui keran, että kirkkoherralle lainasin hevoseni ja ajokaluuni ja lähetin Gottfridon hänelle ajomieheksi. Sisälle lähteisensä käski kirkkoherra Gottfridoa hevosta juottamaan. Tämä otti siitä tilaisuuden krouwiin mennäksensä ja tuli siellä niin juowuksiin, että kirkkoherra tustin enää sai häntä kotio kuljetetuksi.

Hän tuli vielä enemmän turmelluksi, tultuansa tutuksi erinäisesti huonoiksi tunnetun perhekuunan kanssa, joka wastikään oli tullut kylään. Tässä seurassa wietti hän joka illan, jona hän waan salaa taisi kotoansa pistäytyä. Siellä lyötiin korttia ja harjoitettiin kaikenlaista pahantekoa. Wiimein sanoi talli-trenki minulle: "tiedättekö Herra, ett'ei Gottfrido kolmeen yöhön ole maannut tallin parwessa. Ensimmäisenä yönä, jona sen huomaittiin, herättiwät mi-

ma hewofet jalkainja jyrinällä, ja minä käsfin häntä katsomaan, mikä heitä waiwasi. Mutta kuin ei wastausta kuulunut, menin minä häntä herättämään ja löysin hänen wuoteensa tyhjänä. Minä olen näinä kahtena viimeisenä yönä pitänyt hänestä waaria ja huomannut hänen, luultuansa minun nukukfissa olewani, hiljaksensa lähteneen sialtansa, käyneen pihalle, kiiwenneen pihan aidan ylitse ja juosneen tiehensä. Minä luulen hänen naapurissa käywän.

Minä sanoin miehelle, että hän tulewana yönä huoletoimma meni si lewollensa, eikä sanoisi mitään Gottfridolle, waan antaisi minun hänestä waaria pitää.

Kello kymmenen aikoina oliwat kaikki jo lewolla. Minä menin pihalle ja seisoin ruoska kädessä sillä kohdalla, jossa tiesin Gottfridon ohitse käywän. Kuka tiesi sanotte, tämän olleen turhan työn, ja että ainoastansa Kristuksen rakkaus, eikä lyöminen, taida ihmisen pahaa luontoa muuttaa. Kyllä minä tämän hywin tiesin, mutta minä tunnustan, että luonnollinne tiukku, eikä mitään pyhä ajatus, liikkunut sydäm-

mesjäni sinä hetkenä, jona minä näin hänen, tartuin häneen kiini ja annoin hänelle kowasti selkään, enkä lakannut ennen kuin hän tunnusti aikoneensa mennä nimitettyjen pahain naapurien tykö, joiden luona hän kahtena viimeisenä wikkona joka yö oli ollut. Minä pakotin häntä menemään takasin siällensa.

Jos hän nukkui, sitä en tiedä; mutta minä en suinkaan nukkunut. Minä wietin koko yön ajatuksilla, kuinka tyhmästi kuitenkin tekisin, jos poistaa vielä edestinpän tykönäni pitäisin. Minulle näkyi tämä asia samalta, kuin jos wierittäisin tiwen ylös=mäkeä, koska se kuitenkin takaisin pyöri. Sentähden käskin hänen seuraavana aamuna tulla luokseni, sillä minulla oli täysi aikomus lähettää häntä pois. Minä ilmoitin tämän Wilhelmille: "Älä welsjeni kiiruhda," sanoi hän, "Ajattele äiti paraan surua. Muista kirkkoherran kertomusta, kuinka tämä äiti pipupallon heitto=paiikassa istui ja itki hänen tähtensä.

Minä menin vastaamata pikaisesti ulos, tuntein itseni aikomuksessani häiritetyksi ja epäilewäiseksi, mitä minun piti tekemän. Oht'ätkiä

kuulin kirkkoherran äänen. "Minkäs menette? mitä on tapahtunut?" huusi hän minulle, nähdessänsä kiruhtawaiset askeleeni ja mieleni liikutukset. Minä sanoin hänelle murheeni; mutta hän käski minun vielä vähän aikaa koettaa saattaa Gottfridoa parannukseen. "Ei hän ole ollut niin kauvan teidän tykönänne, että te taitaisitte pitää häntä parantumattomana!" vastasi hän. "Jos nyt ajatte hänen pois huoneestanne, niin lähettätte hänen suorastansa turmioon. Kuka tiesi taidatte te ja Wilhelmi vielä hänen parantamisesansa menestyä. Tällä tavalla on meillä joku toivo hänen pelastuksestansa, waan muutoin taidamme olla wakuutetut, että hän joutuu onnettomuuteen". Kirkkoherra pyysi minua tutkimaan, mitä hän oli saanonut, eumenkuin asian päättäisin. Senjälkeen meni hän kotio.

Minä käyskentelin pellollani ja olin vielä kotio tullessani yhtä epäileväinen kuin ennenkin. En minä vielä ymmärtänyt tätä asiaa oikein. Pihalle tullessani tuli nikkarinne minua vastaan ja kysyi, mitä hänen piti tekemän. "Raikki työt on jo tehtynä," sanoi hän.

"Minä laitoin jo kolmannen vuoteen sian tallin parveen."

Minä tiesin, ett'en ollut jellaista käskyä antanut, waan arvelin, weljeni sen tehneen. Hänen tawatesani kysyin, mitä hän sillä aikoi. "Minä aiwon maata siellä," wastasi hän. "Et sinä tarwitse lähettää Gottfridoa pois; minä tahdon yöllä pitää hänestä waaria, jos sinä päivällä wartioitset häntä. Minä olen niin kewyt=uninen, ett'ei hän tietämätäni taida mennä ulos. Kyllähän sinä sen tiedät, ett'en usein koko yönä saa unta." Minä sanoin hänelle, että tällainen käytös näkyisi naapurillemme war sin merkilliseltä, eikä ensinkään hänen kiwulloisuu- teltensa sopiwaksi talwella; mutta hän wastasi: "anna minun siitä murhetta pitää; naa- purit tietävät kyllä, ett'es minua pakota tallin parwessa makaamaan, waan että oma haluni wetää minua sinne" — eikä hän koko talwena luopunut siellä makaamasta*). Minä tunnus-

---

*) Saksanmaalla, jossa talwet ei ole niin kylmiä kuin meillä, on usein tallin parwessa joskin hywin warustetut huone et.

tan, että omatuntoni usein silloin, kuin hän ystävällisellä tavallansa toivotti minulle hyvää yötä, sanoi minulle, että minun terweenä ollessani pikemmin olisi, pitänyt tekemän sen, mitä hän teki.

Minä kävin tavallisesti illalla kartanolla katselemassa, jos kaikki oli paikoillaan, ja kaikki ovet yöksi lukitsemassa. Wilhelmi rukoi aina vuoteellansa forkialla äänellä, ja hänellä oli sama tapa myös tallin=parween muutettuaan. Tämä asia liikutti minua niin, että seisahdin hänen akkunansa eteen ja kuultelin tämän nöyrän Jumalan palvelian rukousta. Hän kantoi koko perheen Herran eteen, ja nimitti jokaista nimellensä, alkaen minusta ja lopettaen hartaammilla rukouksilla tämän talli=poika paran edestä, että hänenkin sydämensä tulisi muutetuksi.

Ei hänen rukouksensa menneetkään turhaan. Samana talvena rupeesi Gottfridon sydän pehmenemään. Ensimmäinen muutos näyttiitsi ensi siinä, että hän mielellensä oli Wilhelmin seurassa. Hän totteli häntä kaikissa. Hän oppi

raamatun paikkoja ja wirsiä, joita weljeni opetti hänelle ja teki hänen mieliksensä kaikkea, mitä hän taisi. Sewäällä kuljin minä kassi eli kolme kertaa lähimäisiin kyliin ja wein jywä=kuormia sinne. Minä kuljetin itse ensimmäistä kuormaa, ja talli=trenki ja Gottfrido toista. Kun me kotio mennessämme ajoimme tyhjillä rattailta, näin minä hänen yksinänsä istuvan kirja edessä ja lufewan jotain, jota Wilhelmi oli hyväksii kiittänyt. Jos Wilhelmi joskus fanoi toiwowansa jotain tehtävän, niin teki Gottfrido sen työn kennekään tietämätä. Pääsiäis=aikana pyysi hän itku silmissä, että Wilhelmii piti muuttaman entiseen makaushuoneeseensa. "Minä tiedän kyllä, ett'en tosin ansaitse tulla uskotuksi," fanoi Gottfrido; "mutta minä pyydän teitä, koetelkaat minua." Waan Wilhelmi wastasi: "ei Gottfrido kulta: minä makaan warsin mielelläni täällä tallin parwessa."

En minä kuitenkaan enää sitä sallinut, sillä minä pelkäsin, hänen terweytensä menettävän; ja weljellisestä rakkaudesta minua kohtaan

suostui hän pyhntööni ja muutti wiimen sieltä pois.

Gottfrido piti lupauksensa. Ei hän enään öisinä aikoina kulkenut missään, eikä kiwennyt aidan ylitse, eikä myöskään juonut itseänsä jowuksiin, ehkä tämä wanha paha luonto kuitenkin joskus vielä näytti itsensä seuraavana kesänä, joka kesä oli minulle hywin murheelinen, sillä minä näin rakkaan weljeni wähitellen hiwuwun ja heikkonewan. En tahdo hänen kuolemastansa sen enempiä puhua, waan ainoastansa sanoa, että Herran sanansaattaja samana syksynä lähetettiin tätä nisku-tähtää kattaisemaan. Päiwää ennen kuolematansa seisoiimme kaikki hänen wuoteensa ympärillä. Hän ojensi kätensä jokaiselle ja sanoi muutamia merkittäwiä sanoja. Kun wuoro tuli Gottfridolle, sanoi hän: "kuin tuhlaajapoika kääntyi takaisin isänsä tykö, armahti isä häntä, lankefi hänen laulaansa ja suuteli häntä." — Ei Wilhelmi jaksanut enempää sanoa, hänen murheenpitonsa tästä waiwaisesta, wiheliäisestä morokaisesta oli tyhjentänyt hänen wähäiset vielä jälellä olewaiset

voimansa. Waan jos hän olisikin taitanut enemmän puhua, olisivat Gottfridon itku ja huokaukset kuitenkin hämmentäneet hänen heikontuneen äänensä. Nämät olivat Wilheimin viimeiset sanat; hän joutui sitten horroksiin, josta ei hän enää tässä maailmassa herännyt. Mutta hänen työnsä oliin jo täytetty. Siitä hetkestä saakka kääntyi Gottfridon mieli täydellisesti Herran puoleen.

Hautaus-päivänä pyysi hän saada seurata hengellisen isänsä ruumista hautaan, johonka minä myös mielelläni suostuin. Hän oli siihen toimittanut itsellensä tarpeellisen puuvun. Emme vielä silloin taitaneet olla hänen oikeasta kääntymyksestään wakuutetut; peläättävä oli, että tämä vaikutus liikkui ainoastansa tunteuksissa ja omassa tunnossa, ja että hän enemmän rakkaudelta Wilhelmiä kohtaan, kuin Herran tähden ja oman sielunsa murheenpidosta, oli ruvennut jumaliseksi. Mutta ei asia kuitenkaan ollut sellainen. Ei minulla ole siitä päivästä saakka Gottfridosta muuta kuin hyvää puhuttavaa. En minä tahdo hänestä sanoa, että hän

oli mikään erinomainen, vaan sellainen ihminen, joka pelwolla ja wapistuksella etsi autuuttansa, tietäen, että Jumala on se, joka "waikuttaa sekä tahdon että toimituksen hänen hyvän suosionsa jälkeen." Hän muuttui uskolliseksi ja ahkeraksi palweliaksi, tietäen, että hän palweli Jumalata ja ei ihmisiä. Wapaahetkinänsä harjoitteli hän aina enemmän lukua, kirjotusta ja luwunlaskua, joihinka Wilhelmi oli antanut hänelle ensimmäiset oppimisen alkeet; ja nyt autoin minä häntä, niin hyvin kuin taisin. Hän tuli myös warsin hartaaksi rukoiliaksi; usein kuulin minä hänen tallin=parwessa rukoilewan samalla tawalla, kuin weli=wainaanikin. Riihtuksilla, jotka olivat ilolla ja kaipauksella sekoitetut, seisahdin minä kuultelemaan, ja sydämeni sanoi amen niihin rukouksiin, joita hän Herran eteen kantoi, pyytäessänsä minulle ja minun omaisilleni kaswamista arwossa. Hänen käytöksensä, joka oli nöyrä, osotti hänessä sellaisen jalomielisyyden, että häntä ruwettiin arwossa pitämään, ehkä ei hän ollut muu kuin paljastalli=poika. Tässä wirassa oli hän kaksi wuotta, siksi kuin minun talli=trenkini muutti ja

Gottfrido joutui hänen siaansa, ja wuosi wuodelta tuli hän aina uskollisemmaksi palweliakseni ja parhaaksi auttajakseni.

Suuri ilo oli hänellä lapsistani ja hän opetti heille paljo, jota hän heidän sedältänsä, Wilhelmiltä, ennen oli oppinut. Hän toimitti heille sekä iloa että hyötyä; ja Jumalan avulla pelasti hän hengen waarasta wähäisen poikani Wilhelmin, joka kerran putosi weteen, johon hän olisi kuollut, ell'ei Gottfrido olisi häntä sieltä auttanut. Rikkaammat naapuri-isännät tarjosivat hänelle suurempaa palkkaa, kuin minä taisin antaa; mutta hän wastasi heille aina: "en minä lähde nykyisen isäntäni palweluksesta ennen kuin hän itse lähettää minun pois tyköänfä."

Muutama wuosi takaperin olin minä erinäisten asiain tähden waadittu kotoa lähtemään, ja minä taisin sen myös wakaasti tehdä, jättäessäni kaikki talon toimet Gottfridon haltuun. Siihen aikaan joutui hän myös naimiseen Hannaninimisen piian kanssa, joka oli kirkkoherraa uskollisesti palwellut. Gottfrido oli sen jälkeen

palweluksessansa yhtä uskollinen kuin ennenkin eikä naimisensa ensinkään vähentänyt ahkeruutensa welvollisuksiensa täyttämisesä. Waimonsa asui mökissä lii meidän taloamme, lapseni saivat usein olla hänen luonansa, sillä minä tiesin, ett'ei he siellä mitään pahaa oppineet. Ennen naimistansa oli Gottfrido ottanut Hannan weljeni haudalle myötänsä ja hänelle tunnustanut sekä entiset syntinsä että Wilhelm hywyhden häntä kohtaan. Gottfridon wanha äiti eli niin kauwan, että hän sai nähdä poikansa tulewan Kristilliseksi, uskolliseksi awio=puoliseksi ja perheen isäksi.

Sellainen on tämän miehen lyhykäinen elämä=kerta, joka nyt jo 25 vuotta on ollut ja vielä nyt on minun palweluksessani. Minä olen aiwan vähän puhunut siitä, mitä hyötyä hän minulle on tehnyt. Omaisuuteni on hänen uskollisuutensa ja nurheen pitonsa kautta enentynyt ja mikä vielä parempi on, hänen rehellinen ja wakaa waelluksensa ja rukouksensa minun hengellisestä onnellisuudestani on wawistanut minua sekä uskossa että waelluksessa.

Sellaisen palvelian Herra tulee usein muistutuksi käytöstensä tarkkaa waria pitämään, ja tämän miehen herännyt ja walaistu oma-tunto on minun saattanut wähemmin-kin näkyviä syntiä karttamaan. Minä katse-len syntiä nyt suuremmalla kauhistuksella kuin siihen aikaan, koska minä hillittömyydesäni löin tuota ehsyynyttä nuorukaista, ja minä olen paremmin oppinut tuntemaan syntein anteeksi saamisen ääretöntä arwoa.

F. Warmholz.

Saksalaisilla on usein se tapa, että he pitävät riennu-juhlan palvelioillaan, kuin he 25 wuotta ovat Herransa uskollisesti palvelleet. Niin tapahtui myös Gottfridolle; hänen Herransa lahjoitti hänelle tässä iloisessa tilassa sen torpan, jossa hän waimonsa kanssa asui; lapset lahjoittit hänelle työ-hewosen, ja paitti sitä sai hän Warmholzin omasta kädestä suuren kauriis-ti niotun piplian. Myös Gottfridon lapset saivat koko joukon uusia hyviä waatteita. Sywällä liikutuksella vastaan-otti Gottfrido nämät

isäntä=wäkenmä rakkauten osoitukset, ja weisasti sen jälkeen täydestä sydämestä ilo=ja kiitos= wirren launiilla äänellensä, jonka ihanan lahjan hän ennen muinen oli niin törkeästi wäärinkäyttännyt; mutta joka nyt sitä vastaan oli hänelle Herran ylistyksen wälikappaleena.

Koulu=Kumppanit.

Pikku Gewa seisoi äitinsä wieressä ja oli juuri lopettanut näiden pyhäin sanain lukemisen: "Menkää ulos ja opettakaa kaikkea kansaa" y. m. Hän oli lkenut edelliset luvut meidän Wapahantajamme kalliista kärsimisestä ja ylösnousemisesta; hänen äitinsä oli warsin selwästi ja hellällä murheenpidolla hänen sielustansa sanonut, Wapahatajan Jesuksen kärsineen katkeran kuoleman myös hänen tähtensä, juuri hänen tähtensä, ja kuolemansa kautta toimittaneen hänelle autuuden, ja nyt palkinnoiksi tahtowan hänen pienen sydämensä, sitä uudistaaksensa. Tai=

waallinen lapsen ystävä käytti sanan äitin suussa, waikuttaaksensa Gewan sydämessä. Suurella nöyryydellä aukasi Gewa sen, niinkuin Lydiaakin, Jesuksen armolle, ja kuullessansa, mitä Wapah-taja oli tehnyt hänen tähtensä, kuinka hän oli ajatellut ja rakastanut häntä, niin heräsi sydä-mellinen rakkaus Wapah-tajaan hänen sydäm-messänsä. Niinkuin meillä, vanhempainme suur-ta hywyttä meille osottaessa, on luonnollinen halu rakkaudella ja kiitollisuudella kiirehtimään, heille pieniä palveluksia tekemään, niin rupesti Gewa nyt myös yksiwakaisesti ajattelemaan, kuinka hän Herran Jesuksen kunniaksi taitaisi jotain hywää toimittaa.

"Minä rakastan paljo lähetys=saarnaajia", sanoi Gewa, seisoesansa toton syrjällä ja laskeisansa lähetys=seuralle muiden kiiltävän rahan talon säästö=pysyhyyn. "Mitä," sanoi hän, "enkös mi-näkin taitaisi tulla lähetys=saarnaajaksi."

"Jos olet walmis siihen, lapseni", sanoi äiti. Tätä puhuessansa näki hän vähäisen tytön kori kädessä tulewan hiljaksensa maan-tietä myöden. Hänen waatteensa olivat li-

faset ja reikiä täynnä; hänellä oli vanha lifanen talwi=hattu päässä, ehkä nyt oli sydän=fesä, hänen hiuksensa olivat sekaset ja yksi tukkula pyrki siellä toinen täällä ulos hatun alta, hänen paljaat jalkansa olivat melkein mustat. Hänellä oli juoppo, ja äitinsä oli kiuuloinen ja huolimaton. Tämä lapsi oli kouluun menossa.

"Tuossa näen vähäisen lapsen, joka tarvitsee lähetyssaarnaajaa," sanoi Cewan äiti, joka istui affunan vieressä. "Kukas se on?" kysyi Cewa, kiirehtien affunalle pikaisesti. "Ah, kas se onkin Lotta; mitä lähetyssaarnaajaa hän tarvitsee?" sanoi hän ihmetellen.

Tähän vastasi äiti: "tämä tyttö raukka tarvitsee tosin ystävällisen lähetyssaarnaajan, joka taitaa rakastaa häntä ja tehdä hänelle hyvää. Ja jos lasta löytyisi, joka olisi hyvä tahtoinen ja hellä=luontoinen ja häntä auttaaksensa mielellänsä luopuisi omasta tahdostansa, niin olisi se tosin hänelle sopivin lähetyssaarnaaja. Lapset oppivat mielellänsä toinen toisiltaan, ja rakkaus nousee pian heidän keskenänsä."

"Mutta Lotta on paha kiukkuinen tyttö," vastasi Gewa, "hän on pahin koko koulussa, kaikki pelkäävät häntä, hän saa aina käydä itseksensä."

"Minä luulen hänen kuitenkkin olevan suuresa hädässä" sanoi äiti.

"Tuuletteko, äiti, että minä taitaisin jotain hänelle tehdä," kysyi Gewa, alkaen asiaa tarkemmin ajatella.

"Jokainen, jolla on sydämmellinen halu hyviin töihin, taitaa niitä myös tehdä," vastasi äiti.

"Sentähden pitää minunkin kiirehtimän hyvää tekemään," sanoi Gewa pikaisesti ja juoksi hattunsa ja koulu-kirjojansa ottamaan. Piikan yli juostessansa taittoi hän orjantappuran-oksan, jossa oli kaksi kaunista kukkaista ja sai pian Lotan kiini koulu=tiellä.

"Hyvää huomenta," sanoi Gewa ystävällisesti Lotalle, päästyänsä hänen rinnallensa.

Lotta oli tällaiseen ystävälliseen tervehdykseen tottumatoin, ja katsasti Gewaan sanaa sanomata.

"Eikös ilma tänäpäinä ole kaunis?" kysyi Gewa.

"Enpä tiedä," mutisi Lotta.

Gewa antoi hänelle toisen ruusuistansa ja sanoi: "Eikös tuo ole kaunis?"

"On kyllä," sanoi Lotta, sillä suurin osa lapsia rakastavat hyvän-hajullisia kukkia ja ihastuvat, kuin he saavat nähdä sellaisen parhaassa kauneudessaansa. — "Teillä on hyvin kauniita kukkia," sanoi hän. Minä soisin meilläkin sellaisia olevan. Minulla olikin kerran jo vähäinen wesa, mutta isä astui sen päälle ja tallasi sen maahan, ja siinä oli sen ilon loppu."

"Kyllä äitini antaa teille syksyllä muutamia orjan-tappura=wesoja, jos waan tahdotte" sanoi Gewa. "Minun äitini taas sanoo, ett'ei niistä ole mihinkään: ei meillä tahdo mitään kasvaa" wastasi Lotta tyylysti.

Mutta sinulla sopisi olla pieni ruusu ruukussa, jonka panisit sellaiseen paikkaan, jossa ei kukaan taida tehdä sille mitään wahinkoa. Minä tahdon pian antaa sinulle kauniin ruusu=pensaan, jos waan muistat kastaa sitä."

"Lotta minä nyt sen muistan", sanoi Lotta ihastuksissa ja työnsi kamppaamattomia hivojensa hattunsa alle.

Pieni kaunis lintu istui wiserrellen pensaalla tien sivussa. "Katso tuota kaunista lintua!" sanoi Gewa. "Ah tänäpäpä on hywin ihana ilma."

"Kyllä minä hänen panen lentämään" sanoi Lotta, ihastuen toivossa saadaksensa sille pahaa tehdä. Hän kumarsti, kiweä maasta otta=maan.

"Älä tee sitä" sanoi Gewa. "Kukatiesi tapat hänen."

"En suinkaan, mutta minä tahdon häntä waan peljättää."

"Älä tee sitä. Minkätähden tahdot peljättää häntä, kuin hän on niin iloinen ja laulaa meille niin kauniisti. Sumala pitää murheen jokaisesta wähäisestäkin linnusta."

"Mistäs sen tiedät?" kysyi Lotta epäil=len.

"Jesus sanoo itse, ett'ei yksikään warpunen putoo hänen tahdotansa maahan."

He tulivat kouluun. Gewa toivotti opettajat-tarelle sydämmellisesti "hyvää huomenta" ja Lotta kehoitettiin Gewan ystävällisyydeltä samaa tekemään. "Hyvää huomenta" vastasi hän kehoittaen heitä,, "olipa hyväkin että näin aikaisen tulitte." Ei Lotta ollut sellaiseen kiitokseen tottunut; hän rupesi ajattelemaan: olis tuo hyvä, jos minua usein näin kiitettäisiin.

Päivällis-aikana rupesi Lotta wanhoja kuringansa harjoittamaan, niinkuin toisten tyttöjen hattuja päästä repimään, niitä maahan heittämään ja heidän ruoka-korijansa korialle ylös seinälle ripustamaan, sentähden ett'ei he tahtoneet hänen kansansa leikitellä. Gewa jätti sentähden parhaat leikki-kumppaninsa, tarttui Lotan käteen ja rupesi käyskentelemään hänen kansansa ympäri huonetta, estääksensä häntä pahaa tekemästä. Toiset tytöt ihmettelivät tätä, sillä ei he tietäneet Gewan tekewän sitä siinä salaisessa aikomuksessa, että hän tekisi jotain hyvää vapahantajallensa.

Koulusta kotio mennessänsä janoi Gewa Lo-

talle:" tule aikaisin huomena kouluun, lupaa-
kos sen?"

"Mitäsi niin," kysyi Lotta tyyliä.

"Sitä et nyt saa tietää" vastasi Gewa nau-
rusiin.

Saadaksensa tietää Gewan asiata, tuli Lotta seuraavana päivänä hyvin aikaisin hänen luoksensa. Gewa odotti häntä jo portilla ja huomasi pian salaisesti ihastuen, että Lotan jalat olivat puhtaammat kuin eilän, ja että hänen hiuksensa olivat siliämmät. Gewa oli äitiltänsä saanut luvan antaa hänelle yhden pienistä kesa-hatuista: "Tuossa on sinulle hattu" sanoi hän ujostelemalla, pistäen sen äkkiä hänen eteensä — "sinun hattus on warsin kuuma näin kesällä." Lotta ihastui ja antoi hänelle kukan, jonka oli ottanut ojan reimalta. Ei hän vielä ymmärtänyt kiittääkseen, eikä tai-
tanut ilmoittaa sitä nutta ja ihanaa kiitollisuus-
den tuntoa, joka nousi hänen sydämeensä.

Sellaisella hiljaisella tavalla, kuin nyt olemme kertonut, koetti Gewa tehdä Lotalle hyvää, häntä häpäisemätä ja rasittamata. Ei kauwankaan

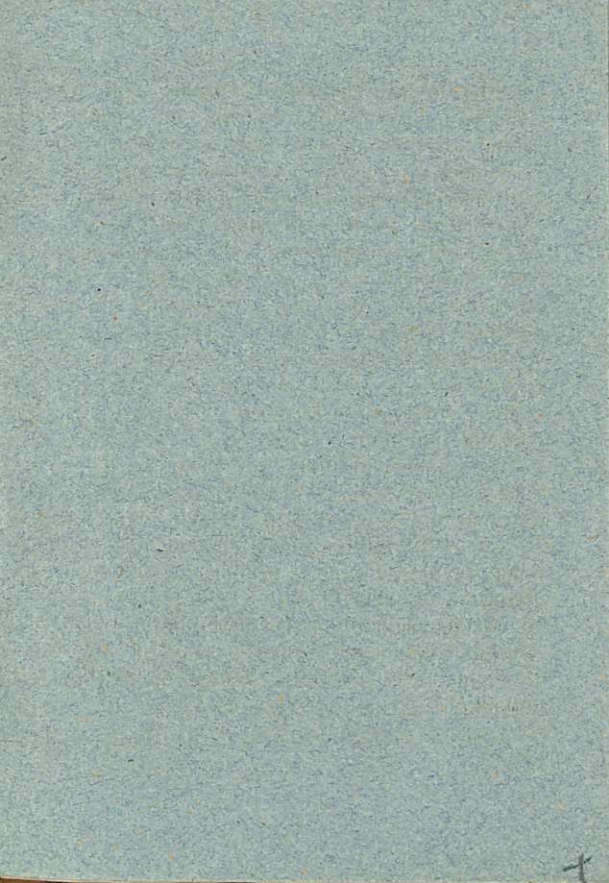
aika kestänyt, ennenkuin hän alkoi saada suuren walan Lotan ylitse. Lotta oli köyhempiä lapsia koulussa. Ei hän ensinkään taitanut lukea, ja oli sentähden alamaisessa tawaus=luokassa. Nyt alkoi hän oikein ahkerasti lukea, ja jos hän, seisossansa tapellin wiersissä, näki Gewan katsowan häneen, niin koetti hän lukea kahdenkertaisella kiwaudella.

Gewa tiesi kuitenkin warsin hyvin, ett'ei siweämpi uskomoito, ystäwällisempi käytös ja suurempi ahkeruus koulussa ollut yhtä kuin parempi mielen=laatu ja sydämen kääntyminen Jumalaan. Hän hawaitti, ettei Lotalla ensinkään ollut tietoa Jumalastansa ja Wapahtajastansa.

Gewa käski sentähden häntä käymään sunnuntai=koulussa ja sanoi hänelle hellästi, kuinka warsin tarpeellista hänen sielullensa oli, oppia tuntemaan Jeesusta ja tulla hänen kanssansa yhdistetyksi ajassa ja ijanlakkisuudessa. Mutta Lotan äiti ei tahtonut siihen suostua, sanoen sen paikan, jossa sunnuntai=koulua pidettiin, olewan niin kaukana, ett'ei Lotta tainnut mennä sinne; paitti sitä ei hänellä ollut tarpeellisia waatteita eikä kenkiä, ja myös täytyi hänen olla kotona lapsia hoitamassa; "jillä,, arweli äiti, "eipä hänestä olekaan muuta apua koko wiikkokautena" — ja lopullisesti ilmoitti hän parhaan syyn kieltoonja, sanoen: "mitä hyötyä siitä on, että hän juoksee sunnuntai=koulussa?,,

Silloin pyysi Gewa äitiltänsä, että hän itse saisi ruweta pitämään pientä sunnuntai-koulua Jumalan palveluksen jälkeen. Ruwan saatuansa rupefi hän kohta toimeen. Talon tupa valmistettiin sunnuntai-kouluksi. Pottaa käskettiin sinne tulemaan ja ottamaan pieniä sisariansa myötänsä, niin ett'ei hänen äitilänsä ollut mitään syhtä kieltää. Gewan omat pienet weljet ja sisaret tulivat totan koulukumppaneiksi. Tästä syntyi hiljainen, suloinen ja ahkera sunnuntai-koulu, jossa Jumalan sana yksinkertaisesti opetettiin lasten käsityksen mukaan ja ihania wirsiä weisattiin karitsan kunniaksi. Täällä opetettiin totalle suurella ahkeruudella ja kärsiwällisyydellä Jeesuksesta, hänen syntymisestänsä, hänen alentumisensa tilasta syntisten autuudeksi, hänen armahawaisesta sydämestänsä ja hänen kallista kärsimisestänsä ja kuolemastaansa meidän sieluimme tähden. "Ah minä rakastan häntä" sanoi hän silloin hiljaisella liikutuksella, ja kyhneleet juoksiwat alas hänen poskiltansa. Autuas hän, joka aikaisen sai siitä tiedon, että Jeesus oli häntä niin forkiasti rakastanut; autuas hän, joka ei seisonut hänen sydämmellensä. Koko hänen elämänsä, koko hänen olonsa muuttui, hän aukasi sydämmensä Jeesukselle, joka tuli sinne sisälle ja antoi hänelle halun hywiin töihin ja rauhan Jumalan kanssa ajassa ja ijankaikkisuudessa.

+

Lukemisia Lapsille annetaan ensitulewanakin vuonna samankokoisina wihkoina kuin tämä. Tilauksen hinta tulee olemaan 40 kopeekkaa, postiraha 6 kopeekkaa ja postiherran palkkio 5 kopeekkaa hopeata vuosikerralta eli kahdeltatoistakymmeneltä wihkolta, mutta puolelta vuosikerralta puolta vähemmän.

Se joka tilaa kymmeniä eli satoja esemplaria, ja joka kymmenelle yhden ja joka sadalle wiisitoista tilauksinnata, ainoastaan postirahan ja postiherran palkkion maksamalla.

Kahdentymmenen-wiiden ja usiampain esemplarien tilaus voi myös tapahtua toimittajan tyhönä Kuopiossa jolloin niistä on makso tänne lähetettävä seuraawalla tawalla, nimittäin:

Jos vähemmin kuin 50 esemplaria tilataan, maksetaan 48 kopeekkaa;

Jos 50 taikka usempia tilataan 47 kopeekkaa, ja

Jos 100 taikka useimpia tilataan 46 kopeekkaa joka vuosikerralta, ja annetaan myös silloin joka kymmeneltä esemplarilta yksi ja joka sadalta 15 hinnata.

Kirjakaupassa tulee vuosikerta tulewan vuoden kulluttua maksamaan 50 kopeekkaa eli 2 marffkaa hopeata ja joka wihko erittäin myhynä 5 kopeekkaa eli 20 penniä.